

Kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Harmati Sándornak, az Országos Béketanács alelnökének, a Magyar Szolidaritási Bizottság elnökének a munkásmozgalmában kifejtett több évtizedes kiemelkedő tevékenysége elismeréseként, 75. születésnapja alkalmából a Szocialista Magyarországiért Erdemrend kitüntetését adományozta.

A kitüntetést Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke kedden adta át. A kitüntetés átadásánál jelen volt Baranyai Tibor, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője és Sebestyén Nándorné, az Országos Béketanács elnöke.

Díszoklevél és diploma

Ünnepség a lengyel nagykövetségen

A Lengyel Tudományos Akadémia ez év májusi közgyűlésén az Akadémia külföldi tagjává választották Szentágothai Jánost, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét és Bognár Géza akadémikust.

Az erről szóló díszoklevelet és diplomát a Lengyel Államtanács és a Tudományos Akadémia nevében kedden nyújtotta át Tadeusz Pietrzak, a Lengyel Népköztársaság magyarországi nagykövete. A budapesti lengyel nagykövetségen megtartott ünnepségen a nagykövet szolt

az akadémiák, illetve az országaink közötti tudományos, műszaki együttműködés megélénküléséről, s utalt arra, hogy az együttműködés fejlődését segíti elő a két kormány képviselőinek legutóbb aláírt kulturális és tudományos együttműködési egyezménye.

A nagykövet szavaira Szentágothai János válaszolt, megköszönve a Lengyel Tudományos Akadémiától kapott megtisztelő címet. Az ünnepségen ott volt Pál Lénárd, az MTA főtitkára.

Évadnyitó társulati ülés a színházban

Tegnap tartotta évadnyitó társulati ülését a Szegedi Nemzeti Színház. A Zenés Színház színpadára kitett elnökségi asztalnál ott ült Szántó Tivadar, a városi pártbizottság osztályvezetője, dr. Müller Józsefné, a megyei tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője, Bányainé dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese és Lapml Lajos, a Színházi Dolgozók Szakszervezetének titkára is. Pál Tamás, a színház igazgatója mondott beszédet.

Csábító dolog lenne meghirdetni a művészi megújulás programját, hiszen abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy prózai társulatunk új vezetésétől igazi megújulást várhatunk — hangzott az igazgató beszámolója. — Ruszt József személyében olyan művészeti vezetőt üdvözölhetünk, akinek színházi múltja, színháziismerete, színház-csinálási gyakorlata, és mindezekkel együttműködésben bizonyított tehetsége hosszú évek óta először ígér igazi drámajátszást Szegeden. A prózai társulat értékes és a színházhoz, a városához hű művészekkel rendelkezik, rájuk számítva alkották meg az idei programot. Igaz, ez a társulat eléggé kicsiny, tizenkilencen védett korúak, s évek óta elkerül a fiatalabb generáció. Nemcsak fiatal színészekben és színésznőkben szenved hiányt, hanem néha gondot okoz az úgyszólván középgeneráció is. A társulatépítés nem volt igazán sikeres az elmúlt években, ezért a közeljövő egyik legfontosabb feladata egy új összetételű társulat kialakítása, nem holmi megmondolatlanság cserék, hanem bővítés, átgondolt szervezőmunka révén. Az igazgató kijelentette, hogy az első nagy lépéseket megtették. Fél évig vendégül látják a Színház- és Filmművészeti Főiskola végzős osztályának tanulóit, akik itt készülnek fel vizsgaelőadásukra, s időközben egy régebbi sikeres produkciójukat is előadják.

Szegeden nagy hagyománya van az úgyszólván klasszikus operettnak, melyet szívesen lát a közönség, viszont az utánpótlással igen súlyos gondok vannak az operettjátszásban is. Az ideiglenes megoldás az, hogy a társulatfejlesztés itt is véletlenszerű, hogy nehéz találni igazi drámai szopránt, s a tenoristák országosan mutatkozó hiánya csak vigasztaló, de nem oldja meg a helyi problémákat. Sokat várnak az új tervezői gárdától, bár valószínűleg hosszú évekig ezen a területen szorulnak rá leginkább vendégművészekre. A zenés műfajokban döntő fordulat vár az igazgató a korrepetíciós munka ugrásszerű ja-

művészeti főiskola végzős hallgatói Goldini: Két úr szolgája című vígjátékát. Október 3-án Stoppard: Valami büzlük Dániában és Bresan; Paraszt-Hamlet című darabok premierjét rendezte ugyanitt Ruszt József, október 31-én, ugyancsak Ruszt rendezésében, a főiskolások előadásában láthatja a közönség, Shelley: A Cenci című tragédiáját, december 5-én Thurzó Gábor színművéből, a Holló és sajtóból tart ósbemutatót Seregi Zoltán. 1981. január 23-án mutatják be O. Neill: Hosszú út az éjszakába című drámáját, március 13-án pedig Werich-Voskovec: A császár pékje című darabját. A Zenés Színházban október 11-én nyitnak Sullivan operettjével, a Mikadóval. Verdi operája, a Simone Bocca-negra, november 8-án kerül először színre, Huszka nagyoperettje, a Bob herceg, pedig december 20-án. Puccini Tosca 1981. január 30-án látható először, május 8-án három 20. századi egyfelvonásos operát tűznek műsorra Kovács-Anouilh: Médeia, Szőnyi-Szakonyi: Adáshiba, Stravinsky: A csalógnagy. Gozzi: Turandot hercegnőjét február 21-én mutatják be a gyerekeknek.

Az új évadra eltávozott a színházról Léner Péter, Hules Endre, Árkosi Árpád, Zimmer Judit Dobos Kati, Magda Gabi, Agárdi László, Kátay Endre, Nagy Zoltán, Berdál Valéria, Farkas Éva, Takács Sándor, Szűcs László, Bitskey Károly. Az új tagok: Káli Mariann, Kelemen Márta, Bór Adrienne, Karolyi Anna, Lakatos István, Safranek Károly, Szántó Lajos, Rácz Tibor, Pili István, Böhm György, Seregi Zoltán, Egri László, Csoma Lajos.

N. I.

Fontos-tárlat

Kiállítási napló

Nem pusztán a szójáték kedvéért, de Fontos Sándor gyűjteményes tárlata valóban fontos kiállítás. Fontos, hiszen a hatodik iksett elhagyó művész fölméri három évtized alkotói fejlődését; jelentős azért, mert a hatalmas anyag példa arra, milyen utak, csapások, lehetőségek kínálkoznak a hagyományos iskolázottságú művész számára a továbblépéshez; és számottevő azért is, mert munkássága az úgynevezett alföldi, ám szűkebben a szegedi képzőművészet fejlődésének megajánlásához, helyzetéhez is jelentős adalékokkal szolgál.

Fontos Sándor pályája az elmúlt három évtized művészeti világának egyik lehetséges útja. Talán a legnehezebb. A tanyai tanítóból az évtizedek során nemcsak városi polgár, közelebbi ember lett, de elismert művész is úgy, hogy sohasem tagadta meg az űlés környéki őszibarackosok világát, azokat a parasztemberket, akik között egyenrangú társként élt. Fontos meghatározó művészi tematikája a Szeged környéki táj. Homokbuckáival, őszibarackosával, a Fehér-tó nádasával, a folyók víztükrével, a napraforgó földek, a búzátáblák rengetegével. Nem a klasszikus Alföld, nem az ég és föld drámai találkozása, nem a végtelen rónáság, hanem egy fákkal, bokrokkal, zizegő náddal tarkított, otthonosabb világ. Kezdetben ez a természeti élmény primáren csapódott le Fontos Sándor festményein, az évek folyamán, a művészi érés hatására a hangsúlyok mindinkább átterjedtek a karakterisztikus motívumokra, míg végül ennek a tájnak emléképei fogalmazódnak meg festményein.

Érdekes végigkísérni, hogy a tematika változatlanága mellett a stílári megközelítés hogyan módosul, a festői műhelymunka eredményeinek nyomán hogyan vált hangot Fontos Sándor. Kezdetben a konstruktív törekvések izzgatják. (Enteriőr, Fehér tanyák, Csendélet, Fulykák, Csendélet kálával.) A látványt erőteljes vonalakkal geometrikus síkokra bontja, ezáltal egy kemény, hálószerű szerkezetet teremt, így hangsúlyoz, így emel ki. Később a fekete kontúrok a táj lényeges erővonalaiá válnak, mintegy mozgásba lendülnek, ez a hullámzás teremt meg a táj karakterét. Ennek a konstruktív világnak dekoratív kitérője az Őszibarackfák és a Kukoricás. A Zúzmarás ágak kék-fehér hálójá már olyan absztrakció, mely egy új lehetőség kapuját jelentené. Fontos Sándor azonban inkább a dekorativitást keresi, s meg is találja az Őszibarackfák ártir motívumaiban. Ezek a leggyezőszerű képi elemek minden évszázabban újat tudnak nyújtani a művész számára, s a színek, a hangulatok változásaival új képi el-

ményt is teremt. Egy újabb fokozata fejlődésének, amikor a táj gyűrűdeit, csavarodásait organikus formáká írja át. Ilyen az Alföldi táj, a Fehér-tó, a Téli reggel, az Őszi fények. Csak hogy ez a fajta ábrázolásmód túlságosan kemény Fontos alkotói világához. Nem véletlen hát, hogy egy idősebb festőiség felé törekszik. Próbálkozik a finoman felhordott rétegekre tassisza-fakturális hatásokkal — November, Őszi fények, Vízpart —, végül mégis eljut a fényhez, a sugárzáshoz, amely szinte megvakítja az embert, de mégis szinte sűti a táj lényegét, karakterét. (Sugárzások, Fények a vizen, Oszlik a kőd, Védett terület, Homok és felhő, Őszi Fehér-tó.) Ezek már szinte monokron alkotások, egyetlen szín, finom tónusaira épít. Legszebb darabja az Őszi nosztalgia. Ez mintha ars poetika is lenne. Nagyön pontosan fogalmazza meg ezt hitvallásában: "... a tájjal való két évtizedes együttélés tette lehetővé, hogy ma újra átélve a régit, a visszaemlékezés megszépítő fátylán át másként láthatom a valóságot."

Természetesen Fontos Sándor pályájának oldalhajtsái is vannak. Ilyenek például figurális alkotásai,

amelyek hol megmaradnak a tanulmányjellegű és -szintű, mint a kettős portrék sora; hol egy-egy anatómiai hiba csökkenti az alkotás hatását; hol a táj főlé nő a figurának, s olyan is van, amelyben benne rejtezik egy életforma sürítetté, de vagy a kompozíció pongyolósága, vagy a megoldás elnagyoltsága megfosztja erejétől. (Rádiózó.) Kísérletezik drámai hatásokkal is — Éjszaka, Vihar előtt, Fűzfák —, és a jelképteremtés is foglalkoztatja — Hajnal, Alkony, Életfa —, ezek azonban az életmű perifériáján maradnak.

Fontos Sándor művészete egy tenyérnyi tájhoz kötődő világ. Három évtized alatt festményein nem sok túlközödi társadalmi fejlődésünkben, az itt élő emberek életformaváltásából, mai világunkból. Problémamentes művészet az övé. Ennek ellenére népszerű és keresett. Kikapcsolja a nézőt, megnyugtatja, derűt sugároz. Belop a természetből, az évszakok változásából egy hangulatot, egy színélményt, egy múló pillanatot szűkebb környezetünkbe. Ezt igen magas színvonalon teszi, s valljuk be — ez sem kevés.

Tandí Lajos

Vasúti rakodási verseny

Jutalom a legjobbaknak

A Központi Szállítási Tanács Titkársága a Magyar Államvasutak Vezérgazgatóságával együttműködve versenyt hirdet a vasúti rakodások egyenletességének biztosítása, gyorsítása érdekében. A verseny első szakasza szeptember 14-től október 31-ig, második szakasza november 1-től december 8-ig tart.

A versenyidőszakban a vasúti hálózaton a vasárnapokon és munkaszüneti napokon összesen 3 millió 190 ezer tonna áru rakodását kell biztosítani. A vasárnapi be- és kirakásokra vonatkozó konkrét előírásokat a MÁV közvetlenül közli az érdekelteknél, a vasúti hálózaton a vasárnapokon és munkaszüneti napokon összesen 3 millió 190 ezer tonna áru rakodását kell biztosítani. A vasárnapi be- és kirakásokra vonatkozó konkrét előírásokat a MÁV közvetlenül közli az érdekelteknél, a vasúti hálózaton a vasárnapokon és munkaszüneti napokon összesen 3 millió 190 ezer tonna áru rakodását kell biztosítani.

A versenyben az egyes vasúti igazgatóságok javasolják a kirakások szervezésében és végrehajtásában legjobban eredményt elért dolgozóknak jutalmazását. Az igazgatóságok az értékelést a versenyidőszakot követő 3

napon belül elvégzik. A versenyben minden olyan vállalat, üzem automatikusan részt vesz, amely vasárnapon, munkaszüneti napon rakodást végez.

Zugló

Új használtautó-telep, ABC-áruház nyílt

A Merkur a zuglói Közért Vállalattal közös beruházásban az Erzsébet királyné úján 8700 négyzetméteres forgalmi telepet, autós szaküzletet és ABC-áruházat épített. A korszerű létesítményeket kedden Sághy Vilmos belkereskedelmi miniszter adta át rendeltetésének.

A közös beruházás két év alatt valósult meg, összesen 33 millió forintot költöttek; az építésnél csaknem ötmillió forintot megtakarítottak. Az új, használtautó-telepen — amely a főváros és környéke igényeit kielégíti — egyebek között szervizintéző műszaki

berendezésekkel felszerelt di-agnosztikai csarnok, autómó- só, kereskedelmi iroda szoi- gálja a kocsik szakszerű át- vételét és értékesítését. A hozzákapcsolódó autós szak- üzletben nemcsak gépkocsi- tartozékokat, alkatrészeket, ápolási cikkeket árúsítanak, hanem kereskedelmi és mű- szaki tájékoztatást is adnak az új kocsivásárlóknak a típusokról, az árákról, a ki- adási sorszámokról, a szállít- ás várható idejéről. A tele- ppelel egybeépítve 400 négy- zetméteres áruház a környék lakosságának élelmiszer-ellá- tását segíti.

Az aktív politizálás jegyében

Ifjúsági propaganda-fesztivál Szegeden

Érdekes politikai rendezvény színhelye lesz Szegeden a KISZ Csongrád megyei vezetőképző központja szeptember 7-én, vasárnap. Első ízben rendezik meg mintegy 3000 fiatal KISZ-vezető részvételével az ifjúsági propaganda-fesztivált. Az egész napos program során mintegy 35 féle rendezvény között válogathatnak az érdeklődők.

A munkakörökről, a szocialista demokráciáról, a hatékonyságról, a KISZ érdekéről, a KISZ tevékenységéről, a fiatalok művelődéséről és sportolásáról. Külpolitikai tárlatkozóan neves publicisták részvételével beszélgethetnek az ifjúsági mozgalom megyei vezetői Mi újság a nagyvilágban? címmel. Kérdezz-felelek formában a KISZ propagandistái szakmai-módszertani vitán vehetnek részt.

Egész napos vásáron mutatkoznak be a könyvkiadók, az ifjúsági lapok és a helyi újságok. Lesz OFOTERT- és TANERT-vásár, mozgalmi bazar s kínálnak népi kerá-

miákat, tűzzománcokat, bőrdíszműveket. Kiállítások egész sorát rendezik, Fotók és dokumentumok segítségével bemutatják a haladó ifjúsági mozgalom történetét Csongrád megyében, feldolgozzák a magyar úrhajózás történetét. A tábor területén mindenütt felhangzik majd a vásári muzsika.

Itt lesz a KISZ Központi Bizottság propagandabusza, KISZ-vezetők találkozhatnak az új politikai képzési tananyag szerzőivel, hangosított diasorozaton mutatják be a KISZ vezetőképző központját, kiállítják a felhasználható oktatástechnikai és szemléltető eszközöket. Lesz riporterstúdió, a politikai moziban reggeltől estig peregnék majd a filmek, délután pedig Moszkvában járt olimpiákonkkal találkozhatnak a résztvevők. Különböző sport- és ügyességi versenyek, vídám, humoros műsorok teszik teljessé a rendezvény-sorozatot. Újdonság, hogy meghívták az ifjúsági vezető családtagjait, s gondoskodnak a gyerekek szórakoztatásáról is.

Kohóátépítés

Féldőben tart Miskolcon, a Lenin Kohászati Művekben a 3-as kohó átépítése. A munka jól halad; tartani tudják a kilencvennapos ha-

táridőt. A három nagyolvaszó közül a javítás alatt álló a legnagyobb, ám tovább bővítik az átépítéskor.